

Pingstdagen 2013 – predikan vid högmässa med diakonissvigning av Maria Birgersson

Joh. 14:15–21

Om ni älskar mig, håller ni fast vid mina bud. Och jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan Hjälpare, som alltid skall vara hos er, sanningens Ande, som världen inte kan ta emot. Ty världen ser honom inte och känner honom inte. Ni känner honom, eftersom han förblir hos er och skall vara i er. Jag skall inte lämna er faderlösa, jag skall komma till er. Ännu en kort tid, och världen ser mig inte längre, men ni skall se mig, ty jag lever, och ni kommer att leva. Den dagen skall ni förstå att jag är i min Fader, och att ni är i mig och jag i er. Den som har mina bud och håller fast vid dem, han är den som älskar mig. Den som älskar mig skall bli älskad av min Fader, och jag skall älska honom och uppenbara mig för honom.

Pingstdagen – den Helige Andes utgjutande ... Vi gläds över att ännu en gång få fira denna högtidsdag!

Temat är påtagligt i vår lästa text, Jesu ord: ... *jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan Hjälpare, som alltid skall vara hos er, sanningens Ande* ... Jesus, Fadern och Anden. Om en vecka är det Heliga Trefaldighets Dag, och då är Gud och treenigheten i centrum. På sätt och vis föregrips detta i någon mån i dagens text.

Därför skall vi inledningsvis säga något om **Gud och treenigheten – och om Anden**.

Därefter skall vi, för det andra, stanna inför textens betoning av förhållandet mellan **Ordet och kärleken / kärleken och Ordet**.

Och för det tredje och sista talar Jesus om **liv i överflöd – jag lever, och ni kommer att leva**.

Först något om **Gud och treenigheten – och om Anden**.

I den Athanasianska trosbekännelsen finns följande formulering:

... detta är den allmänliga kristna tron, att vi dyrkar en enda Gud i tre personer och tre personer i en enda gudom, i det att vi varken sammanblandar personerna eller söndrar det gudomliga väsendet.

... bland dessa tre personer är ingen den förste eller den siste, ingen den störste eller den minste, utan alla tre personerna är sinsemellan lika eviga och lika stora, så att i allt, såsom ovan sagts, de tre personerna bör dyrkas i en enda gudom och den enda gudomen i de tre personerna.

Den, som vill bli salig, han skall tänka så om de tre personerna i gudomen.

Ett antal texter här i Jesu avskedstal har säkert varit i fokus när denna bekännelse formulerats. Vi har redan antytt hur gudomspersonerna förhåller sig till varandra: ... *jag skall be Fadern, och han skall ge er en annan Hjälpare, som alltid skall vara hos er, sanningens Ande ...*

Lite längre fram i Joh. 14 säger Jesus: *Men Hjälparen, den helige Ande, som Fadern skall sända i mitt namn, han skall lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er.*

I kap 15 läser vi: *När Hjälparen kommer, som jag skall sända er från Fadern, sanningens Ande, som utgår från Fadern, då skall han vittna om mig.*

Likasa i kap. 16: *Han (Anden) skall förhärliga mig, ty av det som är mitt skall ha ta och förkunna för er. Allt vad Fadern har är mitt.*

Vi noterar hur tydligt de tre gudomspersonerna framträder, hur de tre personerna relaterar till varandra. Mer om det intertrinitariska förhållandet – hur gudomspersonerna mer i detalj förhåller sig till varandra – får anstå till nästa söndag, eller något annat tillfälle. Vi upprepar bekännelsens ord: ... *vi dyrkar en enda Gud i tre personer och tre personer i en enda gudom, i det att vi varken sammanblandar personerna eller söndrar det gudomliga väsendet.*

Anden – *Hjälparen*, på grekiska *parakleten*, den tillkallade. Han är den som bistår, en tröstare, en rådgivare, en försvarare och förespråkare. Hittills hade Jesus varit denne *Hjälpare*, men nu lämnar han dem snart. Men lärjungarna blir inte ensamma. Anden skall alltid vara hos er ... *han förblir hos er och skall vara i er*, försäkrar Jesus. Anden skall alltid vara tillgänglig, närvarande. Han kallas vid upprepade tillfällen för *sanningens Ande*. Enligt Jesu löfte skall Anden ... *lära er allt och påminna er om allt vad jag har sagt er. Han skall vittna om Jesus – och förhärliga Jesus.*

I kap. 16 förtydligas Andens trefaldiga ämbete: ... *när han kommer, skall han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom: om synd, ty de tror inte på mig, om rättfärdighet, ty jag går till Fadern och ni ser mig inte längre, om dom, ty denna världens furste är dömd.*

Innebörden av detta ämbete är mästerligt uttryckt i Lilla Katekesen, förklaringen till den tredje trosartikeln:

Jag tror att jag inte av mitt eget förnuft eller av min egen kraft kan tro på eller komma till min Herre Jesus Kristus, utan den Helige Ande har kallat mig genom evangelium, upplyst mig med sina gåvor, helgat och bevarat mig i den rätta tron. På samma sätt kallar, församlar, upplyser och helgar han hela kyrkan på jorden och bevarar den i Jesus Kristus genom den rätta tron. I denna kyrka förlåter han dagligen mig och alla troende alla synder. Han skall på den yttersta dagen uppväcka mig och alla döda och ge mig och alla som tror på Kristus evigt liv. Det är visst och sant.

Jesus fortsätter i sitt avskedstal att redogöra för Andens uppgift:

Jag har ännu mycket att säga er, men ni kan inte bära det nu. Men när han kommer, sanningens Ande, då skall han föra er in i hela sanningen. Ty han skall inte tala av sig själv, utan allt det han hör skall han tala, och han skall förkunna för er vad som kommer att ske. Han skall förhärlika mig, ty av det som är mitt skall han ta och förkunna för er.

Så långt något om **Gud och treenigheten – och om Anden**. Och vi får snart anledning att i trosbekännelsen instämma: *Vi tror på den helige Ande ...*

För det andra: **Ordet och kärleken / kärleken och Ordet**

Vid två tillfällen knyts dessa två begrepp samman i texten. Jesus säger: *Om ni älskar mig, håller ni fast vid mina bud ... vidare ... Den som har mina bud och håller fast vid dem, han är den som älskar mig.*

Och här finns även en koppling till den helige Ande, sanningens Ande. Kärleken till Jesus, lyhördhet för hans bud (Ordet) – och Anden. Dessa moment hör ihop, kan inte skiljas åt. Att bevara Jesu bud betyder att helt och fullt omfatta personen Jesus och vad han står för, inklusive det Ord som han hänvisar till och själv framhåller.

Saken som sådan återkommer gång på gång i avskedstalet: *Om någon älskar mig, håller han fast vid mitt ord, och min Fader skall älska honom, och vi skall komma till honom och ta vår boning hos honom. Den som inte älskar mig håller inte fast vid mina ord.*

Om ni förblir i mig och mina ord förblir i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det.

Om ni håller mina bud, förblir ni i min kärlek, liksom jag har hållit min Faders bud och förblir i hans kärlek.

Med så klara antydningar tycks det omöjligt att framhålla en sann gudsrelation utan att ett intimt förhållande till den av Gud förmedlade uppenbarelsen är för handen. Sanningens Ande har en omedelbar koppling både till Jesu person, och till det inspirerade Ordet. Världen pallar inte för detta, tar inte emot Anden – världen ser honom inte och känner inte honom, säger Jesus.

Skriften är full av anspelningar på detta tema, tänk t ex på den 119 psalmen i Psaltaren. I Uppenbarelsesboken återkommer saken med jämna mellanrum. Församlingsledaren i Filadelfia får höra:

Se, jag har låtit en dörr stå öppen för dig, en dörr som ingen kan stänga, ty din kraft är ringa och du har hållit fast vid mitt ord och inte förnekat mitt namn. Och lite senare läser vi: Eftersom du har bevarat mitt ord om uthållighet, skall jag bevara dig och rädda dig ur prövningens stund, som skall komma över hela världen och sätta dess invånare på prov. Jag kommer snart. Håll fast det du har, så att ingen tar din krona. Tag vara på Ordet, bevara det och för det vidare ...!

För någon vecka sedan läste jag igen Bo Giertz bok *Stengrunden*. Jag stannade upp

inför ett perspektiv som lyfts fram i tredje delen av boken, ett samtal mellan pastor Torvik och vännen Schenstedt, efter det att det blivit känt att Schenstedt begått äktenskapsbrott. Jag lade märke till Schenstedts resonemang i samtalet med Torvik – hur aktuellt det är mitt i vår samtid.

... försök nu förstå mig. För mig är hela Jesu lära sammanfattad i kärleksbudet. Enstaka bibelord, lösryckta befallningar och lagar, det är alltsammans tidsbestämt och mänskligt. Evig och gudomlig är kärleken. Den kan i en ny tid mycket väl ta sig gestalt på ett sätt, som tycks vara stick i stäv med en gången tids moralbegrepp. Och ändå är det Jesu kärlek, som tar sig uttryck i det nya, och vill man inte svika Jesu kärlek, så måste man gå de nya vägarna. Det är min fasta övertygelse, att alla dessa gamla taburegler, med vilka kyrkan kringgärdat äktenskapet, nu är mogna att falla bort ...

– Detta är ju gängse teologi mitt ibland oss av idag!

Lite längre fram i boken reflekterar pastor Torvik över saken:

Hur oändligt vis var icke Modern Kyrkan! Allt förvänt och galet hade hon genomskådat sedan årtusenden. Vid alla villovägar hade hon byggt barriärer av rätt lära och kloka livsregler. Det slog honom plötsligt, att även Gunnars (Schenstedt) sista galenskap, som han menade vara en frukt av den modernaste utvecklingen, i själva verket varit känd för snart två tusen år sedan. Redan i urkristendomen hade det ju funnits svärmare, som förklarade att allt var loovligt för tron, även äktenskapsbrott och otukt. Nikolaiter kallades de visst; någonstan i början av Uppenbarelseboken stod det talat om dem. Där kunde man också finna den kärva sanningen, som Kyrkan redan för två tusen år sedan sagt om den sortens vishet: Satans djupheter. Men mitt ibland all denna förvillelse och alla dessa vidrigheter reste sig då som nu Korset med Försonaren, så som en gång kopparormen på sin stång i öknen ...

Vi har för det andra utifrån Jesu undervisning, och sanningens Ande, konstaterat:
Ordet och kärleken / kärleken och Ordet – hör ihop!

För det tredje och sista talar Jesus om **liv i överflöd** – ... **jag lever, och ni kommer att leva**. Detta är ett underbart evangelium, till syndare i dödens värld och väntrum! För dem som av naturen är döda genom överträdelser och synder ... som på den här världens vis följer härskaren över luftens välde ... som följer syndiga begär och gör vad köttet och sinnet vill ... som av naturen är vredens barn. Aposteln försäkrar: *Gud som är rik på barmhärtighet har älskat oss med så stor kärlek, också när vi ännu var döda genom våra överträdelser, att han har gjort oss levande tillsammans med Kristus. Av nåd är ni frälsta.*

Är detta möjligt – sant? Ja, det är visst och sant! Ett avsnitt i Skriften som på ett tydligt och majestätiskt sätt proklamerar detta, är inledning i Uppenbarelseboken – lyssna:

Nåd vare med er och frid ifrån honom som är och som var och som kommer ... från Jesus Kristus, det trovärdiga vittnet, den förstfödde från de döda och härskaren över jordens kungar. Han som älskar oss och har friköpt oss från våra synder med sitt blod och som har gjort oss till ett konungadöme, till präster åt sin Gud och Fader, honom tillhör äran och makten i evigheternas evigheter, amen.

Är Frälsaren så vänligt sinnad mot en sådan som Dig och mig? Ja, det är han! Du får med förundran och tacksamhet stämma in i det som du redan vet kanske kan utantill:

... Han har återlöst, förvärvat och vunnit mig, förlorade och fördömda människor, ifrån alla synder, ifrån döden och djävulens våld, inte med guld eller silver, utan med sitt heliga och dyra blod, och med sin oskyldiga pina och död. Han har gjort allt detta för att jag skall tillhöra honom, leva under honom i hans rike och tjäna honom i evig rättfärdighet, oskuld och salighet, liksom han har uppstått från döden, lever och regerar i evighet. Det är visst och sant.

Det finns liv – liv i överflöd – ... **jag lever, och ni kommer att leva**, försäkrar Jesus!

Maria – utifrån dagens text, håll fast vid dessa moment i Din tjänst som diakonissa:

- Läran om **Gud och treenigheten – och om Anden**.
- Förhållandet mellan **Ordet och kärleken / kärleken och Ordet**.
- Om **liv i överflöd – jag lever, och ni kommer att leva**.

I Ditt fortsatta diakonala arbete, ha evangeliets tydliga signum i Ditt öra och framför Dina ögon. Inte minst i möten med människor, där Du både kan uppleva Din egen och Dina medmänniskors hopplöshet: tänk på ett liv i överflöd, som Jesus vunnit åt alla människor. Han säger ju – **jag lever, och ni kommer att leva** (Joh. 14:19).

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det var av begynnelsen nu är och skall vara, från evighet till evighet. Amen.